

KONWENCJA Nr 182
MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI PRACY
dotycząca zakazu i natychmiastowych działań
na rzecz eliminowania najgorszych form pracy
dzieci¹

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy, zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i zebrani tam w dniu 1 czerwca 1999 r. na 87 sesji,

uznając potrzebę przyjęcia nowych instrumentów w sprawie zakazu i eliminowanie najgorszych form pracy dzieci, jako główny priorytet działań krajowych i międzynarodowych, w tym współpracy i pomocy międzynarodowej, w celu uzupełnieni Konwencji i Zalecenia dotyczących najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia. z 1973 r., które pozostają fundamentalnymi instrumentami dotyczącymi pracy dzieci,

uznając, że skuteczne eliminowanie najgorszych form pracy dzieci wymaga natychmiastowego i szerokiego działania, z uwzględnieniem znaczenia bezpłatnego podstawowego kształcenia i potrzeby odsunięcia zainteresowanych dzieci od każdej takiej pracy oraz zapewnienia im rehabilitacji i reintegracji społecznej, przy jednoczesnym zajmowaniu się potrzebami ich rodzin,

przypominając rezolucję dotyczącą eliminowania pracy dzieci przyjętą, przez Międzynarodową Konferencję Pracy podczas 83 sesji w 1996 r.,

uznając, że pracę dzieci powoduje w największym stopniu ubóstwo, a długotrwałe rozwiązanie jest uzależnione od trwałego rozwoju gospodarczego prowadzącego do postępu społecznego, w szczególności łagodzenia ubóstwa i powszechnego nauczania,

przypominając Konwencję Praw Dziecka przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 20 listopada 1989 r.,

przypominając Deklarację MOP dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy oraz jej działania uzupełniające, przyjętą przez Międzynarodową Konferencję Pracy podczas 86 sesji w 1998 r.,

przypominając, że niektóre najgorsze formy pracy dzieci są objęte innymi instrumentami międzynarodowymi, w szczególności Konwencją MOP dotyczącą pracy przymusowej. z 1930 r. i Uzupełniającą Konwencją Narodów Zjednoczonych dotyczącą zakazu niewolnictwa, handlu niewolnikami oraz instytucji i praktyk podobnych do niewolnictwa. z 1956 r.,

postanowiwszy przyjąć niektóre wnioski dotyczące pracy dzieci, która to

sprawa stanowi czwarty punkt porządku dziennego sesji.

postanowiwszy, że wnioski te zostaną ujęte w formę konwencji międzynarodowej,

przyjmuje dnia siedemnastego czerwca tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego dziewiątego roku następującą Konwencję, która otrzyma nazwę: Konwencja dotycząca natychmiastowego zniesienia najgorszych form pracy dzieci, z 1999 r.

Artykuł 1

Każdy Członek, który ratyfikuje mniejszą Konwencję podejmie natychmiastowe i skuteczne środki w celu pilnego zapewnienia zakazu i eliminowania najgorszych form pracy dzieci.

Artykuł 2

Dla celów niniejszej Konwencji określenie „dziecko” będzie miało zastosowanie do wszystkich osób poniżej 18 roku życia.

Artykuł 3

Dla celów niniejszej Konwencji wyrażenie „najgorsze formy pracy dzieci” obejmuje:

- a) wszystkie formy niewolnictwa lub praktyk podobnych do niewolnictwa, takich jak sprzedaż i handel dziećmi, niewolnictwo za długi i pańszczyzna lub praca przymusowa albo obowiązkowa, w tym przymusowe lub obowiązkowe rekrutowanie dzieci do udziału w konflikcie zbrojnym,
- b) korzystanie, angażowanie lub proponowanie dziecka do prostytucji, produkcji pornografii lub przedstawień pornograficznych,
- c) korzystanie, angażowanie lub proponowanie dziecka do nielegalnych działalności, w szczególności do produkcji i handlu narkotyków, jak to określają stosowne traktaty międzynarodowe,
- d) pracę, która ze względu na swój charakter lub okoliczności, w których jest prowadzona, może zagrażać zdrowiu, bezpieczeństwu lub moralności dzieci.

Artykuł 4

1. Rodzaje pracy, o której mowa w Artykule 3d) będą określone w ustawodawstwie krajowym lub przepisach albo przez właściwą władzę, po konsultacji z zainteresowanymi organizacjami pracodawców i pracowników, z uwzględnieniem stosownych standardów międzynarodowych, w szczególności ustępu 3 i 4 Zalecenia dotyczącego najgorszych form pracy dzieci, z 1999 r.

2. Właściwa władza, po konsultacji z zainteresowanymi organizacjami pracodawców - i pracowników, określi gdzie występują rodzaje pracy w ten sposób zdefiniowane.
3. Lista rodzajów pracy określonych zgodnie z ustępem I niniejszego Artykułu będzie okresowo badana i rewidowana, jeżeli to niezbędne, po konsultacji z zainteresowanymi organizacjami pracodawców i pracowników.

Artykuł 5

Każdy Członek, po konsultacji z zainteresowanymi organizacjami pracodawców i pracowników, ustanowi lub wyznaczy właściwe mechanizmy monitorowania realizowania postanowień wprowadzających w życie niniejszą Konwencję.

Artykuł 6

1. Każdy Członek opracuje i będzie realizował programy działania na rzecz eliminowania, jako priorytet, najgorszych form pracy dzieci.
2. Takie programy działania będą opracowane i realizowane w konsultacji ze stosownymi: instytucjami rządowymi oraz organizacjami pracodawców i pracowników, z uwzględnieniem poglądów innych zainteresowanych grup, jeżeli to właściwe.

Artykuł 7

1. Każdy Członek podejmie wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia skutecznej realizacji i wprowadzania w życie postanowień nadających skutek niniejszej Konwencji, w tym zapewnienia stosowania sankcji karnych i, gdzie to właściwe, innych sankcji.
2. Każdy Członek podejmie, uwzględniając znaczenie kształcenia w eliminowaniu pracy dzieci, skuteczne i określone czasowo środki na rzecz:
  - a) zapobiegania angażowaniu dzieci do najgorszych form pracy dzieci,
  - b) zapewniania niezbędnej i właściwej bezpośredniej pomocy dla ich odsuwania od najgorszych form pracy dzieci, rehabilitacji i reintegracji społecznej,
  - c) zapewniania wszystkim dzieciom odsuniętym od najgorszych form pracy dzieci, dostępu do bezpłatnego kształcenia podstawowego, gdzie to możliwe i właściwe, szkolenia

zawodowego,

d) określania i docierania do dzieci szczególnie zagrożonych, oraz

e) uwzględniania specyficznej sytuacji dziewcząt.

3. Każdy Członek wyznaczy właściwą władzę odpowiedzialną za realizowanie postanowień wprowadzających w życie niniejszą Konwencję.

Artykuł 8

Członkowie podejmą kroki, w celu pomagania sobie wzajemnie przy wprowadzaniu w życie postanowień Konwencji poprzez wzmożoną współpracę międzynarodową i/lub pomoc obejmującą wspieranie rozwoju społecznego i gospodarczego, programy likwidowania ubóstwa oraz powszechne nauczanie.

* * *

Rozdziały 9-16: Standardowe postanowienia końcowe².

---

¹ Data wejścia w życie: 19 listopada 2000 r.

² Patrz Załącznik I